

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 118 0 P 000301 09 Rev
Banja Luka, 27.04.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Darka Osmića, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić i Rose Obradović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja J. S., iz M., Ul. ..., koga zastupa A. L., advokat iz O. protiv tužene P. C. O. iz M., koju zastupa B. C., advokat iz D., radi uklanjanja dijela građevinskog objekta i predaje u posjed, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Okružnog suda u Doboju, broj: 013-0-Gž-08-000 294 od 10.06.2009. godine, na sjednici održanoj 27.04.2011. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Modriči, broj: 086-0-P-06-000 186 od 29.02.2008. godine tužitelj je odbijen sa tužbenim zahtjevom kojim traži da se tužena obaveže da ukloni – poruši izgrađenu nadstrešnicu – trijem sa postojećim betonskim temeljima na sjeverozapadnom dijelu parcele tužitelja označene kao k.č. br. 2435/1 upisana u Pl. br. 2597 za k.o. M. u dužini od 12,58 metara i širini 2,09, odnosno 1,95 metara, a kako je to pokazano na skici lica mjesta Republičke uprave za ... PJ M. za k.o. M., Pr. 086-0-P-06-000 186 od 03.01.2008. godine, koja čini sastavni dio ove presude, te da mu navedeno zemljište preda u posjed i slobodno raspolaganje. Istom presudom je odlučeno da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju, broj: 013-0-Gž-08-000 294 od 10.06.2009. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači tako da se njegova žalba uvaži i prvostepena presuda preinači i udovolji tužbenom zahtjevu ili da se ta presuda ukine i predmet vrati istom sud na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužena predlaže da se revizija odbaci kao nedopuštena, ili odbije kao neosnovana.

Revizija nije osnovana.

Predmet ovog spora je zahtjev tužitelja kojim traži da se obaveže tužena da ukloni – poruši nadstrešnicu - trijem sa postojećim betonskim temeljima koja je izgrađena na sjeverozapadnom dijelu njegove parcele označene kao k.č. br. 2435/1, upisane u Pl. br. 2597, k.o. M., u dužini od 12,58 metara i širini 2,09, odnosno 1,95 metara i da mu navedeno zemljište preda u posjed.

Prvostepeni sud je nakon provedenog postupka utvrdio: da je tužitelj vlasnik i posjednik parcele k.č. br. 2435/1 upisane u Pl. br. 2597 k.o. M., a tužena vlasnik i posjednik parcele k.č. br. 2432 upisane u Pl. br. 1506 k.o. M.; da je tužitelj na svojoj parceli izgradio porodičnu kuću, a da je na parceli tužene izgrađena S. P. O. i S. dom; da je dio objekta S. doma, i to nadstrešnicu – trijem, tužena izgradila na dijelu parcele tužitelja i da je usljed toga zauzela njegovo zemljište u površini od 25,19 m²; da je izgradnja S. doma započeta 1993. godine; da je S. dom, zajedno sa nadstrešnicom, izgrađen u novembru 1996. godine; da je rješenjem Odjeljenja za ... Opštine M. broj: 06/4-364-116/02 od 20.03.2002. godine data urbanistička saglasnost za izgradnju S. doma, te da je prema rješenju istog organa broj: 06/5-361-113/02 od 27.03.2002. godine odobrena izgradnja navedenog objekta; da je prema nalazu i mišljenju vještaka, dipl. ing. arh. B. B. vrijednost izgrađenog trijema 12.212,00 KM, a vrijednost zauzetog zemljišta tužitelja 448,79 KM; da je tužba u ovoj pravnoj stvari podnesena 05.05.2003. godine.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud zaključuje da je tužba u konkretnom slučaju podnesena nakon proteka roka iz člana 25. stav 4. Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj: 6/80 i 36/90 i „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 38/03, u daljem tekstu: ZOSPO), koji je prekluzivnog karaktera, usljed čega je odbio tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan.

Drugostepeni sud je odlučujući o žalbi tužitelja utvrdio da se osnovano žalbom ukazuje da je u konkretnom slučaju tužbu trebalo odbaciti kao neblagovremenu shodno odredbama člana 67. i 68. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03 do 49/09, u daljem tekstu: ZPP), ali nalazeći da se u konkretnom slučaju radi o istim pravnim posljedicama kao i kod odbijanja tužbenog zahtjeva, navedene povrede odredaba parničnog postupka nisu uticale na pravilnost prvostepene odluke. Prihvatajući činjenična utvrđenja prvostepenog suda, te cijeneći da nisu ispunjene pretpostavke za rušenje spornog dijela objekta ni u smislu odredbi člana 25. stav 2. ZOSPO, s obzirom na vrijednost izgrađenog trijema i vrijednost zauzetog zemljišta tužitelja, kao i da bi u slučaju rušenja navedene nadstrešnice bila onemogućena upotreba parohijskog doma, drugostepeni sud je odbio žalbu i potvrdio prvostepenu presudu.

Odluka drugostepenog suda je pravilna.

Prema odredbama člana 25. stav 1. ZOSPO ako je graditelj znao da gradi na tuđem zemljištu ili ako to nije znao, a vlasnik se tome odmah usprotivio, vlasnik zemljišta može tražiti da mu pripadne pravo svojine na građevinski objekat ili da graditelj poruši građevinski objekat i vrati zemljište u prvobitno stanje ili da mu graditelj isplati prometnu cijenu zemljišta. Shodno odredbama člana 25. stav 5. ZOSPO pravo izbora iz stava 1. ovog člana vlasnik zemljišta može ostvariti najkasnije

u roku od tri godine od dana završetka izgradnje građevinskog objekta, a po proteku tog roka vlasnik može zahtijevati isplatu prometne cijene zemljišta.

U smislu navedenih zakonskih odredbi vlasnik zemljišta po isteku roka od tri godine od dana završetka izgradnje građevinskog objekta može zahtijevati samo isplatu prometne cijene zemljišta, a ne može tražiti da mu pripadne pravo svojine na građevinskom objektu, niti zahtijevati da graditelj poruši građevinski objekat i vrati mu zemljište u prvobitno stanje.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja, iskaza saslušanih stranaka i svjedoka, skice lica mjesta sačinjene od vještaka geometra Bore Savića od 15.12.2003. godine, te nalaza i mišljenja G. d.o.o. sa skicom lica mjesta od 04.01.2008. godine, proizlazi da je tužena zauzela zemljište tužitelja u površini od 25,19 m² gradeći nadstrešnicu – trijem u dužini od 12,58 m², širine 2,09 m², odnosno 1,95 m². Kod ovakvog stanja stvari pravilno nižestepeni sudovi nalaze da su za razrješenje ove pravne stvari mjerodavne odredbe člana 25. ZOSPO.

Kako iz rezultata dokaznog postupka proizlazi da je izgradnja S. doma, a i sporne nadstrešnice završena 1996. godine, a da je tužitelj tužbu, kojom traži rušenje tog dijela objekta, podnio 05.05.2003. godine, pravilan je zaključak nižestepenih sudova da je u konkretnom slučaju tužba podnesena po proteku roka iz člana 25. stav 5. ZOSPO, koji je prekluzivnog karaktera i čijim je propuštanjem tužitelj izgubio ne samo pravo na podnošenje tužbe, nego i samo pravo koje bi bilo predmet sudske zaštite.

U smislu odredbi člana 67. tačka 2. ZPP, sud po prethodnom ispitivanju tužbe donosi rješenje o odbacivanju tužbe, između ostalog, i kada utvrdi da je tužba podnesena neblagovremeno, ako je posebnim propisima određen rok za podnošenje tužbe. Ako nema dovoljno činjenica za donošenje ove odluke u prethodnom ispitivanju tužbe, ima pravo da o ovom pitanju odluku donese naknadno, čim bude raspolagao sa dovoljno činjenica (član 68. ZPP).

Prema navedenim odredbama sud kada utvrdi da je tužba podnesena neblagovremeno, istu treba odbaciti, pa i u slučaju da se radi o propuštanju prekluzivnih rokova. Kako iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da je tužitelj tužbu kojom traži rušenje dijela objekta koji je tuženi sagradio na njegovom zemljištu, podnio nakon isteka zakonom propisanog roka iz člana 25. stav 5. ZOSPO, i po ocjeni ovog suda, okolnost da je prvostepeni sud tužbeni zahtjev odbio, i pored činjenice da je tužba neblagovremeno podnesena slijedom čega ju je trebalo odbaciti, nije uticala na pravilnost prvostepene odluke. Zato je, kod ovakvog stanja stvari, drugostepeni sud pravilno postupio kada je potvrdio prvostepenu presudu, uz jasne i valjane razloge koje, kao pravilne, prihvata i ovaj sud.

Zbog toga, suprotno navodima revidenta, odluka drugostepenog suda nije kontradiktorna, izreka presude je jasna i određena, u obrazloženju presude su sadržani potpuni i valjani razlozi za zaključak da u konkretnom slučaju nije bilo razloga da se odluka prvostepenog suda preinači na način da se tužba odbaci kao neblagovremena, a sve shodno odredbama članu 209. u vezi sa članom 191. stav 3. i 4. ZPP, usljed čega nisu počinjene povrede odredaba parničnog postupka.

Navodima revizije da rušenjem sporne nadstrešnice ne bi bio onemogućen pristup tužene parohijskom domu se pobija utvrđeno činjenično stanje, što je izričito zabranjeno odredbom člana 240. stav 2. ZPP. Osim toga, ovi navodi i da su tačni, kod utvrđenog činjeničnog stanja prema kome je tužitelj podnio tužbu nakon isteka zakonom propisanog roka, ne bi bili od uticaja na drugačiju odluka suda u ovom predmetu.

S obzirom na navedeno, odluka drugostepenog suda nema nedostataka na koje ukazuje revident, odnosno na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u smislu člana 241. ZPP. Zato je primjenom odredbi člana 248. ZPP revizija odbijena kao neosnovana.

Predsjednik vijeća
Darko Osmić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarne
Amila Podrašćić